

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ШІСТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина перша

Стенограма пленарного засідання
1 вересня 2026 року

Київ 2026

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ШІСТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина перша

*Стенограма пленарного засідання
1 вересня 2026 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Вівторок, 1 вересня 2026 року)

Частина перша

Відкриття шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання	...5
Виступ Прем'єр-міністра України Корецького С.Ф.	...6
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про порядок денний шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання»	...8
Прийняття у першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо відновлення дії його окремих норм, особливостей їх застосування під час дії правового режиму воєнного стану та удосконалення проведення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання»	...12
Прийняття рішення про повернення проєкту Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо особливостей здійснення митних формальностей щодо товарів, які переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях» суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання	...18
Відхилення проєктів законів України: «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування операцій електронної торгівлі податком на додану вартість» (№ 15112-д)	...18
«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування операцій електронної торгівлі податком на додану вартість» (№ 15112-1)	...18

«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо гармонізації національного податкового законодавства в частині оподаткування податком на додану вартість з правом Європейського Союзу» (№ 15112-2)	...18
«Про внесення змін до підрозділу 10 розділу XX Податкового кодексу України щодо сталості податкового законодавства з метою підтримки вітчизняного підприємництва» (№ 15112-3)	...18
«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження збалансованого податкового навантаження для усунення кризових явищ в економіці» (№ 15112-4)	...18
«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження збалансованого податкового навантаження для усунення кризових явищ в економіці» (№ 15112-5)	...18
«Про внесення змін до підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо адаптації податкової системи до викликів воєнного стану з метою збереження та відновлення потенціалу вітчизняного підприємництва» (№ 15112-6)	...18
Відхилення проєкту Постанови Верховної Ради України «Про утворення дорадчої групи експертів для здійснення попереднього відбору кандидатів на посади членів Рахункової палати»	...32
Розгляд проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення функціонування індустриальних парків»	...37

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
1 вересня 2026 року, 12 година 10 хвилин*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Відповідно до Конституції України, Регламенту Верховної Ради України, Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні завершується робота п'ятнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Відповідно до частини першої статті 26 Регламенту Верховної Ради перед відкриттям пленарного засідання шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання нам необхідно здійснити реєстрацію за допомогою електронної системи.

Прошу народних депутатів підготуватися до реєстрації. Шановні колеги, нагадую, що після початку реєстрації необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути на зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до кінця реєстрації.

Прошу народних депутатів зареєструватися. Будь ласка, реєструймося.

У залі засідань Верховної Ради України зареєструвалися 194 народні депутати.

Шановні колеги, відповідно до... *(Шум у залі).*

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Шановні колеги, відповідно до Конституції України, Регламенту Верховної Ради України, Постанови Верховної Ради України «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» п'ятнадцяту сесію Верховної Ради України дев'ятого скликання та її пленарне засідання оголошую закритим.

Одночасно відповідно до статті 83 Конституції України шістнадцяту сесію Верховної Ради України дев'ятого скликання та її пленарне засідання оголошую відкритим.

Шановні колеги, запрошую всіх до виконання Державного Гімну України.
(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати, на засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп ми домовилися надати слово до 10 хвилин Прем'єр-міністру України Сергію Федоровичу Корецькому.

Сергію Федоровичу, будь ласка.

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф., Прем'єр-міністр України. Дякую. Шановний Голово, шановна президіє, шановні народні депутати! Користуючись нагодою, вітаю вас з відкриттям сесії і висловлюю вам свою повагу.

Одним з перших рішень нового уряду було проведення ретельного аудиту справ, зокрема державних фінансів. Головний підсумок на цей момент: 30 мільярдів доларів – це сума, яку ми маємо отримати від наших партнерів цього року, якщо виконаємо взяті на себе зобов'язання. Відповідні рішення – у наших руках. Кошти передбачені вже затвердженими програмами підтримки України, передусім з боку Європейського Союзу. Водночас дефіцит нашого оборонного бюджету становить 27 мільярдів доларів, і ми просимо партнерів покрити його за рахунок екстреного фінансування. Робота триває, і нам треба разом переконати їх допомогти закрити цю дефіцитну частину. Очевидно, що розраховувати на додаткове фінансування ми можемо лише за умови спільного виконання всіма гілками влади своїх попередніх зобов'язань. Це надзвичайно важливо і цілком можливо. Разом з вами ми точно здатні виконати це завдання.

Причини такого значного дефіциту дуже чіткі й зрозумілі.

Перша – здорожчання війни. Ця технологічна війна потребує значних витрат, адже ворог посилює повітряні атаки, виробляє та запускає більше дронів і ракет. Ми маємо діяти дзеркально і нарощувати підтримку сил оборони. Для фронту потрібно більше наземних роботизованих комплексів і дронів, які реально захищають життя, більше далекобійної артилерії, про яку кажуть самі воїни. Крім того, і це відкрита інформація, у першому півріччі цього року Міністерство оборони профінансувало видатки за рахунок другого півріччя. Це створює серйозну додаткову проблему зараз, як я вже згадував вище.

Друга причина, про це потрібно говорити відверто, полягає в тому, що ми не ухвалили всіх рішень, про які домовилися з партнерами, і не виконали повністю наших зобов'язань перед ними. Це створює ризик недоотримання фінансування, яке нам вкрай потрібне і на яке ми розраховували згідно із Законом «Про Державний бюджет України на 2026 рік».

Без розв'язання проблеми дефіциту держава може постати перед суттєвими фінансовими ризиками. Ідеться про забезпечення сил оборони, фінансування соціальної сфери, виплати заробітної плати, але безумовним пріоритетом є повне забезпечення сил оборони. На нас із вами лежить фідучіарна відповідальність зробити все, щоб не допустити подальшого розгортання цих проблем. При цьому ми повинні гарантувати завершення фінансування планів стійкості, першочергових потреб громад і термінових видатків, зумовлених новими російськими атаками. Паралельно ми зараз працюємо над програмою, ідеями та рішеннями щодо життя в нових реаліях

невизначеності. Їх буде представлено найближчим часом, зважаючи на те, що росія суттєво змінила тактику ворожих атак, і тривога триває в нас більшу частину доби.

Отже, ми маємо усвідомити ці проблеми та сформувати чіткий план дій. Головним пріоритетом є забезпечення сил оборони, як я вже зазначав.

Що конкретно ми повинні зробити? Уряд має ухвалити 44 рішення. Це безпосереднє зобов'язання нового Кабінету Міністрів і моє особисто. Відповідні постанови та накази ми приймемо до 1 листопада.

Щодо парламенту. До Верховної Ради внесено 26 законопроектів, 12 уже підготовлені й перебувають у порядку денному, а 14 – з різних причин до нього ще не включені. Я дуже прошу підтримати законопроекти, які вже є в порядку денному і паралельно спільно попрацювати, щоб якнайшвидше включити решту.

Заради справедливості мушу визнати: у межах аудиту ми побачили, що уряд також не повною мірою виконав своє домашнє завдання щодо внесення 17 законопроектів. Ми подамо їх найближчим часом, уже цими днями – близько 11, а решту – протягом вересня. За урядову частину цієї роботи я особисто звітуватиму щомісяця.

Уряд також запроваджує жорсткий режим економії бюджетних коштів, які не закріплені за потребами оборони. У результаті ми вже знайшли 70 мільярдів гривень економії, які в повному обсязі будуть спрямовані на потреби оборони. Водночас ми маємо виконати всі необхідні соціальні зобов'язання, тож із виплатою пенсій і зарплат проблем не буде.

Під час підготовки проекту бюджету на 2027 рік ми так само маємо виходити з принципу максимальної економії кожної бюджетної гривні. Прошу депутатів активно долучитися до процесу його формування.

Другим завданням моїм і всього уряду буде детальний аудит потреб Міністерства оборони. Ми ретельно проаналізуємо всі проблеми протягом місяця, щоб забезпечити максимально ефективне використання бюджетних ресурсів. Я звертаюся до вас як до відповідальних народних депутатів України: незважаючи на рейтинги, на політичні вподобання чи інші обставини, прошу підтримати законопроекти, які вкрай важливі для стійкості країни, для утримання фронту, для підтримання сил оброни, тому що ці гроші йдуть саме на це. Паралельно всі гілки влади працюють над залученням додаткової міжнародної фінансової допомоги для покриття дефіциту, яке Міністерство оборони, точніше всі сили оборони, показали як нову додаткову потребу. Безумовно, ми будемо аналізувати, вивчати кожну гривню, але війна суттєво змінюється, вона значно дорожчає, і це реальність. Ми повинні реагувати на ці виклики.

Щиро дякую за увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Дякую Прем'єр-міністру України та членам Кабінету Міністрів за участь у пленарному засіданні (*Оплески*).

Шановні народні депутати, перелік питань, схвалених на засіданні Погоджувальної ради, вам надано, переходимо до їх розгляду.

Перше питання. Відповідно до положень частини першої статті 21 та частини першої статті 22 Регламенту Верховної Ради України я вношу проєкт порядку денного шістнадцятої сесії Верховної Ради України на затвердження Верховною Радою України. Проєкт постанови [№ 15589](#).

Відповідно до положень частини першої статті 21 Регламенту Верховної Ради України Апарат Верховної Ради України за поданням комітетів, тимчасових слідчих комісій та тимчасових спеціальних комісій узагальнив пропозиції щодо включення до порядку денного шістнадцятої сесії 3092 законопроєктів до двох розділів порядку денного.

Перший розділ – питання повністю підготовлені для розгляду Верховною Радою України і в установленому порядку надані народним депутатам, усього 680 законопроєктів.

Другий розділ – питання, підготовку і доопрацювання яких Верховна Рада доручає здійснити комітетам, тимчасовим спеціальним комісіям, а також законопроєкти, визначені Президентом України як невідкладні. Усього 2412 законопроєктів.

Проєкт порядку денного також містить перелік додаткових питань, запропонованих для включення до порядку денного шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання, який налічує 64 питання.

Відповідно до частини першої статті 21 та частини першої статті 22 Регламенту Верховної Ради України на засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп було обговорено і схвалено проєкт порядку денного шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Відповідно до положень частини першої статті 22 Регламенту Верховної Ради України це питання обговорюється за скороченою процедурою.

Шановні народні депутати, прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи: два – за, два – проти. Після цього перейдемо до голосування.

Никорак Ірина Петрівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

НИКОРАК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Пане головуючий, прошу передати слово Ірині Володимирівні Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Якщо влада, зокрема парламент, і далі працюватиме такими темпами, я боюся, що за рік нам презентують уже словник виживання, а не словник стійкості, бо нічого іншого в країні не залишиться.

Нагадаю, що Прем'єр-міністр щойно виступив перед так званою монобільшістю з криком про те, що нам не вистачає зовнішніх запозичень, бо Верховна Рада не виконала свою домашню роботу: 17 законопроектів, необхідних для отримання грантів від Європейського Союзу, чекають на перше читання, кілька законопроектів – на друге, а в цей час парламент гуляє.

Шановні українці, знаєте, Голова Верховної Ради сором'язливо не зачитав, скільки людей зареєструвалося в цьому залі під час відкриття шістнадцятої – антирекордної – сесії. Лише 194, а не 226! А скільки ж «слуг» зареєструвалося? Лише 118. Де інші? Де ця так звана монобільшість, яка довела країну до цугцвангу, який сьогодні на собі відчуває кожен українець?

Хочу ще про одне сказати. Я не знаю, як працюють «слуги», а наша фракція протягом усіх цих місяців не лише готувала законопроекти, які ми вимагаємо включити до порядку денного, зокрема щодо Антикорупційної стратегії, реформи ДБР, будівництва сховищ, підтримки військових, а й багато працювала з військовополоненими, їх родинами, ВПО та військовими. Ми підготували десятки запитів на захист прав людини, але президія не спромоглася виконати свою роботу і не оприлюднювала їх протягом трьох місяців. Люди чекали на розв'язання своїх проблем три місяці, а щойно всі ці запити «згоріли».

Я прийняла рішення вкотре подати до суду на Надзвичайного і Повноважного Посла, який не вміє нормально розмовляти з парламентом і лише хамить, за те, що він як Голова Верховної Ради не може виконати своїх конституційних обов'язків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сірко Юлія Леонідівна, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

СІРКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Безумовно, ми повинні затвердити порядок денний шістнадцятої сесії, наша фракція голосуватиме за нього, тому що іншого варіанта розпочати законодавчу роботу насправді немає. Я хочу подякувати і монобільшості, і іншим фракціям та групам, які підтримали наше прохання залишити в порядку денному, який ми зараз обговорюємо, дуже важливі законопроекти щодо реформи ДБР та

антикорупційного законодавства, які профільний комітет чомусь зняв. Ці п'ять законопроектів є зобов'язаннями України перед міжнародними партнерами та маркерами для багатьох із них. Вони хочуть побачити, чи Україна рухається в антикорупційному і демократичному напрямі, чи, навпаки, хоче закрити інформацію і не бути прозорою для світу. Тоді постане питання, чи захоче хтось надавати кошти Україні.

Тож передусім дякуємо, що ці законопроекти залишилися в переліку, і саме тому підтримуватимемо порядок денний цієї сесії. Однак велике прохання до «слуг», президії та монобільшості: пріоритезуйте, будь ласка, цей перелік, у ньому понад 2 тисячі законопроектів. Верховна Рада не спроможна розглянути таку кількість за одну сесію. Давайте чітко визначимо наші головні завдання. Перше – фінансування оборони і безпеки. Друге – підтримка бізнесу та громадян, які страждають від постійних обстрілів і високих цін у магазинах. Третє – євроінтеграція і виконання наших міжнародних зобов'язань. Всі решта тисячу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово колезі Соболеву Сергію.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане головуючий, шановні колеги! Дійсно, практично всі законопроекти, які подала наша фракція, включені до цього порядку денного. Однак ми чудово розуміємо, що далі починається ключове питання: коли вони розглядатимуться? Власне, це найважливіше під час обговорення. Якщо ми чітко не визначимо головні пріоритети – захист держави, громадян на території України, вимушених переселенців, які втратили свої домівки, а також мільйонів наших громадян, які зараз перебувають за кордоном, ми взагалі втратимо загальну нитку того, заради чого працюємо в цій державі.

Саме тому наше прохання полягає в тому, щоб кожна фракція і група на кожен пленарний тиждень мала можливість подати один-два законопроекти, які вона вважає пріоритетними. Тоді це буде справді спільна робота й консенсус щодо питань, які вносяться до порядку денного. Інакше ми можемо внести 2 тисячі питань, із яких зрештою протягом сесії розглянемо максимум 150, а то й менше, а решта кочуватимуть із сесії в сесію. Тож наша фракція наполягає, щоб був визначений чіткий порядок формування порядку денного сесії з урахуванням пріоритетів нашої фракції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович, група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово, шановні народні обранці! Наша група «Довіра» підтримує затвердження порядку денного на цю нову сесію. Однак, зважаючи на поточну ситуацію, нас непокоять пропозиції щодо голосування не в сесійному залі. Ми обрані відповідно до Конституції і маємо голосувати тут, у залі. Кожен із нас повинен знайти час як для обговорення, так і для голосування щодо законопроектів, хоч би скільки це тривало – і вдень, і ввечері. Адже наші захисники не можуть змінювати місце служби, переходячи з однієї ділянки, визначеної їм для оборони, на іншу. Так само й освітяни не змінюють місця роботи, а працюють там, де їм його надано.

Наше завдання – працювати тут, виконуючи свої конституційні повноваження та контролюючи уряд, щоб він фінансово забезпечив усі потреби сфери безпеки й підтримав місцеве самоврядування. Особливо важливо гарантувати безпеку тих, хто сьогодні, 1 вересня, пішов до школи, і тих, хто їх навчає. Уряд має забезпечити обіцяну заробітну плату педагогам уже у вересні. Вони на це чекають і заслуговують, адже, незважаючи на тривоги, продовжують працювати і виховувати молодих українців. Віримо, що так і буде.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Завершальний виступ – Юрченко, 1 хвилина. Після цього перейдемо до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Народний депутат Юрченко. Будь ласка.

ЮРЧЕНКО О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Тяжка економічна ситуація, багато громадян потребують підтримки, ескалація бойових дій з боку ворога, обстріли мирних міст і цивільного населення. Однак, друзі, нашим головним пріоритетом на шістнадцятій сесії має стати те, що допоможе і пришвидшити довгоочікуваний мир, і зменшити обстріли, і взагалі їх нівелювати. Це збільшення заробітної плати військовослужбовців, яке зараз необхідне для того, щоб ми вистояли, перемогли і зберегли свою державу. Це збільшення заробітної плати тих, хто найбільше цього потребує, заслуговує і хто тримає найтяжчий удар, поки Україна стоїть.

Тож, будь ласка, парламент має визначити пріоритетом важливе питання – збільшення заробітної плати військовослужбовців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні народні депутати, обговорення питання завершено, переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти свої місця і підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Постанови «Про порядок денний шістнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 15589](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Дякую, шановні колеги. Рухаємося далі.

Шановні колеги, говорять, що чомусь дуже слабо йде оця система голосування, аудіально не чути, як вона йде. Перевірте, будь ласка, систему «Рада».

Шановні колеги, переходимо до розгляду проєкту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо відновлення дії його окремих норм, особливостей їх застосування під час дії правового режиму воєнного стану та удосконалення проведення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання» ([№ 15437](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього проєкту закону за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 205.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова голову підкомітету Комітету з питань економічного розвитку Кицака Богдана Вікторовича. Ви виступатимете і від авторів, і від комітету, правильно? Тоді до 4 хвилин, але, будь ласка, ознайомте нас з рішенням комітету.

Будь ласка, Богдане Вікторовичу.

КИЦАК Б.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 63, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово, шановні народні депутати, шановні колеги! Комітет з питань економічного розвитку розглянув проєкт Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо відновлення дії його окремих норм, особливостей їх застосування під час дії правового режиму воєнного стану та удосконалення проведення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання» (№ 15437). Поясню коротко і по суті, навіщо він потрібен та чому його внесли до Плану *Ukraine Facility*.

У разі його прийняття державний бюджет отримає поповнення в розмірі 7,1 мільярда гривень.

Цей законопроект передбачає чотири прості зміни. По-перше, підвищення прозорості системи державної допомоги. По-друге, удосконалення її моніторингу і контролю. По-третє, захист конкуренції. По-четверте, виконання наших міжнародних зобов'язань на шляху приєднання до Європейського Союзу. Простими словами: держава щороку підтримує бізнес, населення та цілі галузі мільярдами гривень. Тому логічно, що наші міжнародні партнери хочуть чітко розуміти, куди, на що, в якому порядку і яким чином використовуються ці кошти. Саме на ці питання цей законопроект дає відповіді, встановлюючи прозорі та зрозумілі правила. Однак ми діємо як відповідальні народні депутати і повинні враховувати точку зору абсолютно всіх стейкхолдерів, тому до другого читання врегулюємо чотири принципові речі.

Перше. Норми закону запрацюють через 12 місяців після завершення або скасування режиму воєнного стану. Ми не повинні створювати додаткового навантаження на бізнес під час війни, який і так ледве виживає через постійні ракетно-дронові атаки російської федерації.

Друге. Ми узгодимо з європейським законодавством дію програм підтримки, зокрема «Доступні кредити 5–7–9 %», «ЄОселя» та інших. Те, що працює в нинішніх умовах для економіки і для нашого суспільства, ми зберігаємо, але приводимо у відповідність з правилами Європейського Союзу.

Третє. Ми вивели за дужки питання щодо покладення спеціальних обов'язків (інструмент ПСО). Це механізм, коли держава зобов'язує компанію постачати газ, тепло чи електроенергію населенню за чітко регульованою ціною. Це дуже чутлива соціальна сфера, яка потребує окремого та виваженого підходу. Над цим комітет уже розпочав активну роботу.

Четверте. Ми узгодимо питання щодо наших громад. Разом з Асоціацією міст України врегулюємо питання водопостачання, теплопостачання, перевезення та місцевих програм підтримки.

Тож за результатами розгляду комітет рекомендує Верховній Раді України прийняти законопроект за основу з подальшим доопрацюванням відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Колеги, прошу підтримати та проголосувати. Ще раз нагадую: у разі прийняття його в другому читанні державний бюджет отримає 7,1 мільярда гривень допомоги.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запишіться, будь ласка, на виступи для обговорення цього проєкту закону: два – за, два – проти.

Сірко Юлія Леонідівна, фракція «Голос». Будь ласка.

СІРКО Ю.Л. Фракція «Голос». Шановні колеги, наша фракція підтримуватиме в першому читанні цей євроінтеграційний законопроект, який є частиною наших зобов'язань перед міжнародними партнерами. Крім того, він

наводить лад у державній допомозі, гармонізує її з європейськими правилами й нормами, щоб дотації не викривляли ціни та не впливали на сектори і загальний баланс в економіці. Безумовно, це треба зробити, але ще багато норм можна доопрацювати.

Хотіла б наголосити колегам з економічного комітету, що закон про ПСО, про соціальні зобов'язання держави перед громадянами, також є нашим зобов'язанням перед міжнародними партнерами. Відповідний законопроект зараз розглядається в нашому Комітеті з питань транспорту та інфраструктури та інших комітетах. Запрошуємо колег з економічного комітету доєднатися до його розробки, оскільки прийняття такого закону давно назріло. Він повинен навести лад у зобов'язаннях держави, особливо зараз, коли з передової повертається велика кількість людей – ветеранів та учасників бойових дій. Вони мають пільги та соціальні гарантії, але не можуть їх реалізувати, тому що держава не забезпечує належного фінансування. Тож у нас відбуваються ситуації, коли з маршруток висаджують ветеранів чи пенсіонерів без жодних пояснень. Держава повинна навести лад у своїх соціальних і пільгових зобов'язаннях та гармонізувати систему державної допомоги з вимогами Євросоюзу, що пришвидшить...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Шановні колеги! Я попросила б хвилину уваги, щоб ви зрозуміли, наскільки важливим є цей проєкт закону і кого він може зачіпати.

Насправді у березні 2022 року дію норм, які пропонуються в цьому законопроекті, було призупинено. Він передбачає, що вся допомога, яка надається юридичним особам, не лише грошова, а й у вигляді субсидій, грантів, дотацій, податкових пільг, розстрочення, відстрочення, списання боргів, пільгових кредитів, державних гарантій, продажу чи оренди державного майна за зниженими цінами тощо, має погоджуватися з Антимонопольним комітетом до того, як вона надається суб'єкту господарської діяльності чи іншій установі. Це не стосується фізичних осіб, соціальних виплат і субсидій населенню, а також підтримки оборонного сектору та сфери сільського господарства. Проте

якщо ви проаналізуєте величезну кількість програм, які діють сьогодні, зрозумієте, що в Україні досі немає єдиного реєстру отримувачів такої допомоги. Через це у надавачів грантів та державних виплат за різними програмами, зокрема за програмою «Доступні кредити 5–7–9 %», немає можливості ідентифікувати всіх отримувачів допомоги в Україні, щоб з'ясувати загальну суму виділених коштів. Тож, на мою думку, тут треба працювати.

Звісно, нам як опозиції потрібен був би такий закон, ми хотіли б ідентифікувати всіх, хто отримує допомогу, але наскільки реально виконати це зараз і навіть через 12 місяців після закінчення воєнного стану?

Проте ще є дещо важливе. Тут є норма, яка виключає поширення дії такого закону на підтримку проєктів, що реалізуються Українським інститутом книги...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вельможний, група «Довіра». Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець).* Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Коли ми відкриваємо законопроект, що там бачимо? Повноваження Антимонопольного комітету, моніторинг, критерії – сухі статті. Ми знову заходимо в бюрократію. Давайте подивимося, що реально відбувається на вулицях наших міст. Там живуть мільйони українців, у яких війна забрала все. Це люди, які під обстрілами виїжджали з Рубіжного, Лисичанська, Бахмута, Маріуполя, Покровська та інших міст України. Хтось тікав з однією валізою, а хтось під обстрілами вивозив справу свого життя: старий верстат, швейну машинку чи обладнання для пекарні. Вони приїхали в нові громади не просити милостиню, а працювати. Вони відкривають кав'ярні, перукарні, маленькі виробництва, створюють робочі місця для таких самих переселенців.

Що ж ми їм пропонуємо? Десятки кіл пекла, щоб отримати якусь допомогу чи грант від держави? Нам потрібен такий закон, але не для того, щоб поставити чергову галочку для Європи.

Колеги, переселенці – це не просто статистика в довідках Мінсоцполітики, це наші громадяни, які хочуть жити і працювати в Україні, сплачувати тут податки. Давайте відкинемо бюрократію і дамо людям розвиватися.

Я підтримую прийняття цього законопроекту в першому читанні, але до другого читання ми маємо його доопрацювати, щоб це був не просто сухий закон для європейської інтеграції, а реальний законодавчий акт для підтримки бізнесу громадян України.

Дякую всім, хто підтримує переселенців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарута Сергій Олексійович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ТАРУТА С.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний Голово, шановні народні депутати! Сьогодні ми розглядаємо законопроект № 15437 щодо державної допомоги суб'єктам господарювання. Це важливе питання, адже йдеться про використання державних коштів та інших публічних ресурсів для підтримки бізнесу і водночас про чесну конкуренцію. Безумовно, бізнесу треба допомагати. Державні ресурси не можуть перетворюватися на інструмент суб'єктивного вибору своїх підприємств. Україна взяла на себе конкретні зобов'язання у межах Угоди про асоціацію з Європейським Союзом щодо контролю за державною допомогою, тому система надання такої допомоги має відповідати європейським принципам, бути прозорою, обґрунтованою та не створювати необґрунтованих переваг для окремих підприємств. Саме тому важливо, щоб і контроль за державною допомогою був чітко врегульований законом.

Законопроект розширяє сферу державного контролю та водночас надає уповноваженому органу значний обсяг повноважень. При цьому критерії, за якими приймаються окремі рішення, залишаються недостатньо чіткими. Думаю, що ми можемо між першим і другим читаннями це виправити.

Додатковий ризик – це можливість повернення вже отриманої державної допомоги протягом тривалого періоду. Для бізнесу це означає правову та фінансову невизначеність, особливо в умовах війни та майбутнього відновлення України. Саме система державної допомоги в Україні, безумовно, потрібна, але вона має одночасно захищати конкуренцію і забезпечувати чіткі правила для бізнесу. Ми маємо зробити так, щоб закон працював на конкуренцію, на розвиток економіки та відновлення України, а не створював нові ризики для бізнесу, громад і держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще буде два виступи по 1 хвилині – Юрченко і Мовчан. Після цього перейдемо до голосування. Запрошую народних депутатів до залу.

Народний депутат Юрченко. Будь ласка.

ЮРЧЕНКО О.М. Шановні колеги, головна мета цього законопроекту – закласти основу для повної прозорості у розподілі бюджетних коштів, пільг та преференцій. Механізми державної підтримки часто викликали питання щодо її справедливості та обґрунтованості. Даний законопроект запроваджує відкритий електронний реєстр державної допомоги. Кожен громадянин, журналіст чи

підприємець зможе за кілька кліків побачити, хто скільки і на які цілі отримав підтримку від держави. Прозорість та відкритість – це дієвий механізм суспільного контролю та найкращий запобіжник корупції.

Змінюються також бюрократичні перепони для малого та середнього бізнесу. Запроваджується принцип мовчазної згоди. Якщо йдеться про незначну підтримку в розмірі 300 тисяч євро протягом трьох років, підприємцям більше не доведеться чекати місяцями: це питання підтримується автоматично, документ фіксує державну...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Мовчан. Будь ласка.

МОВЧАН О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 150, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Законопроект надзвичайно важливий. Крім того, що за нього європейці дають гроші, це ще й інструмент для залучення та розподілу коштів Європейського Союзу в межах України. Коли ми обговорюємо з Європейською комісією додаткову підтримку, нас передусім запитують, чи працює в нашій країні механізм контролю за державною допомогою. Зараз ми його відключили. Комітет дуже складно працює над його поступовим відновленням, бо там є деякі бюрократичні перепони, в які ми не хочемо грати і не хочемо повертати. Однак контроль, підзвітність і прозорість у розподілі коштів надзвичайно важливі для доступу до європейських ресурсів. Ця допомога може бути в рази більшою, ніж те, що ми отримуємо сьогодні. Коли інструмент держдопомоги буде відновлений, європейці простіше прийматимуть рішення щодо підтримки наших громад...

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього проєкту закону. Прошу народних депутатів зайняти свої місця і підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» щодо відновлення дії його окремих норм, особливостей їх застосування під час дії правового режиму воєнного стану та удосконалення проведення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання»

([№ 15437](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Шановні народні депутати, готові голосувати? Прошу голосувати.

«За» – 249.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Шановні колеги, залишаємося на місцях для розгляду наступних законопроектів. Це проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо особливостей здійснення митних формальностей щодо товарів, які переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях» ([№ 15460](#)) та альтернативні до нього законопроекти. Проте на засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп ми домовилися, що я поставлю на голосування пропозицію про об'єднання обговорення та розгляду цих законопроектів із проектом закону [№ 15112-1](#) та альтернативними до нього.

Отже, відповідно до рішення Погоджувальної ради ставлю на голосування пропозицію про об'єднання обговорення та розгляду за скороченою процедурою законопроекту № 15460 та альтернативних до нього проектів із законопроектом № 15112-1 та альтернативними до нього проектами. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 226.

Рішення прийнято.

Як ми домовилися, спочатку виступить автор основного законопроекту, автори альтернативних до нього проектів, потім – автор іншого законопроекту, автори альтернативних до нього проектів, представники комітетів. Після цього відбудуться виступи: два – за, два – проти.

Шановні колеги, починаємо з першого законопроекту. Запрошую до слова міністра фінансів Марченка Сергія Михайловича.

Будь ласка, Сергію Михайловичу.

МАРЧЕНКО С.М., міністр фінансів України. Шановний Руслане Олексійовичу, шановні народні депутати! Це дуже важливе питання. Прошу вашої уваги. Зазначені законопроекти – не лише частина виконання наших міжнародних зобов'язань. Ідеться не тільки і не стільки про гроші, хоча ціна питання надзвичайно велика – мільярди євро, а й про справедливість.

У законопроекті № 15460 пропонується врегулювати оподаткування міжнародних поштових перевезень та посилок. На сьогодні це дуже актуальне питання. Нам потрібно визначитися: або ми надаємо пільги і преференції іноземним маркетплейсам, зокрема, можливо, з недружніх до України країн,

які зараз мають пільгу – надсилають свої товари без сплати податку на додану вартість, або захищаємо власні інтереси.

У 2021 році країни Європейського Союзу для захисту власного ринку запровадили ПДВ. Оскільки цього виявилось недостатньо, вони додатково ввели збір у розмірі 2,5–3 євро на кожне поштове пересилання, а також впровадили систему оподаткування на маркетплейсах. Це дозволяє уникнути будь-яких бюрократичних зловживань, зайвих затримок і втрати часу. Ми намагаємося запровадити таку саму систему. Почуйте мене, це дуже важливо.

Це два законопроекти про внесення змін до Митного і Податкового кодексів. Нам потрібно не лише підтримати нашого виробника. Вчора на зустрічі з фракцією представники ритейлу та легального бізнесу, який чесно сплачує податки в країні, наголошували: «Нам це надзвичайно потрібно».

Тому прошу вас підтримати зазначені законопроекти.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Михайловичу, дякуємо за представлення.

Для доповіді щодо альтернативного законопроекту [№ 15460-1](#) запрошується Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. У цьому залі знову небагато людей, але в мене до вас одне просте запитання. Скажіть, будь ласка, чи не буде вам соромно голосувати з підвалу? Сьогодні пішли розмови про те, що Верховна Рада дуже переживає за своє майбутнє, тому голосуватиме через телефони і з підвалу. А можливо, відразу з Монако, щоб два рази не вставати?

Двадцять четвертого лютого 2022 року Рада засідала тут, коли ворог стояв на околицях міста Києва, і шансів, що сюди могло прилетіти, було більше, ніж сьогодні. Скажіть мені, будь ласка, кому вистачить совісті за це проголосувати – піти в підвал? Ви ж усі правильні, порядні, тоді давайте і військовим дамо можливість, нехай вони на еспешці не сидять, нехай воюють або з Харкова, або з Києва, або зі Львова.

Скажіть, будь ласка, чим народні депутати такі унікальні порівняно з усіма іншими людьми нашої держави? Давайте вийдемо на вулицю. Люди ходять по вулиці? Працюють підприємства? Працюють. Чи забезпечені ми засобами ППО, щоб сюди не долітали ракети і дрони? Ні. Ви проголосували і забрали 40 мільярдів гривень із закупівлі озброєння на піар-програми і на нібито кешбеки, «Баки», «проблеми» та все інше. Скільки ще українське суспільство терпітиме те, що відбувається в Раді? Повірте, якщо ви проголосуєте і підете

працювати в підвал, то давайте взагалі закриємо Раду, повісимо амбарний замок і не будемо працювати. Буде дешевше для державного бюджету і не буде настільки соромно. Я вам більше скажу. Думаю, що всі політичні сили, які за це проголосують, не мають політичного майбутнього.

Команда «Розумна політика» за жодне рішення з підвалу голосувати не буде. Приходьте в зал і голосуйте тут.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Для доповіді щодо альтернативного законопроекту [№ 15460-2](#) запрошується народний депутат України Ігор Сергійович Кривошеєв, 2 хвилини.

КРИВОШЕЄВ І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Думаю, кожен погодиться: добре, що в нас є *Fire Point*. Однак за останні тижні стало зрозуміло, що збудований один великий *Fire Point* – надзвичайно легка мішень для нашого ворога. Нам потрібні сотні й тисячі маленьких *Fire Point* та максимальне розосередження, адже колись саме кустарні гаражні виробництва підняли дроніву індустрію в Україні.

Нам з цієї трибуни багато разів стверджували, що всі товари для потреб війська звільнені від ввізного мита, але у випадку FPV-індустрії це брехня. Я пройшов повний курс навчання, можу зібрати, запрограмувати і пілотувати FPV-дрон. То скажу вам, що більша частина дрібної номенклатури електроніки, яка для цього потрібна, жодним чином не звільняється від мита. Вся вона заїжджає сюди саме у тих дрібних посилках, які нам зараз пропонують оподаткувати.

То що ми кажемо, колеги, всій індустрії? Що зараз погіршимо для неї умови на 20–30 відсотків. Вибачте, але це або ідіотизм, або саботаж. Давайте повертати до порядку денного антикорупційні законопроекти і голосувати за них, а дрібним виробництвам даймо спокій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до доповідей щодо наступного законопроекту, потім – виступи від комітету.

Щодо першого законопроекту доповідатиме Мотовиловець Андрій Вікторович. Він є? Десь вийшов.

Разумков Дмитро Олександрович – щодо двох законопроектів, 4 хвилини. Потім ще виступлять колеги.

РАЗУМКОВ Д.О. Скажіть, будь ласка, всі пам'ятають початок війни? Ви обіцяли в цьому залі не піднімати податки для українців. Обіцяли? Президент обіцяв зменшити податки до кінця війни і плюс ще рік після нашої перемоги.

Зараз хтось у залі розповідає, що коли ви вводите податок на посилки, то це не додатковий податок, а допомога українському бізнесу. Для того, щоб допомогти українському бізнесу, треба голосувати не за законопроект [№ 15112](#), а за законопроекти команди «Розумна політика», які, дійсно, допомогли б українському бізнесу, дозволили б забрати кошти з кешбеку і віддати їх на потреби українського бізнесу.

Там хтось розповідає, що це така класна програма, яка стимулює український бізнес, і він працює для того, щоб купували українські товари. Так завтра не буде українських товарів, бізнес загнеться. Все зроблено для того, щоб він здох. З одного боку, це робить росія, знищуючи його ракетами і дронами, з іншого – у цьому залі, вводячи додаткові податки.

Перше. Ми пропонуємо 50 відсотків втрат, яких зазнав бізнес – від мікробізнесу, ФОП до великого бізнесу, компенсувати за рахунок так званого кешбеку і таким чином допомогти їм вийти з тієї прірви, в яку вони сьогодні летять.

Друге. Пропонуємо, щоб 50 відсотків податків, які сплачує бізнес, що постраждав під час російських обстрілів, він міг зараховувати собі в якості компенсації завданих збитків.

Я розумію, тут почнуть розповідати, що це – недоотримання коштів до державного бюджету. Правильно, це недоотримання коштів до державного бюджету, але, шановні колеги, сьогодні 1 вересня, думаю, всі ходили до школи і пам'ятаєте, що 100 відсотків від нуля – це нуль. Якщо ви не допоможете сьогодні українському бізнесу, він завтра просто здохне, і ви отримуватимете 100 відсотків податків від нуля. Ми пропонуємо допомогти йому вийти з цієї кризи й отримувати, поки він не компенсує свої втрати, 50 відсотків від податків. Це краще, ніж нуль. Тому що сьогодні українська економіка прямує до нуля. Разом з рашистами цьому допомагаємо і ми з вами, коли робимо все, щоб бізнес пішов у тінь, звільнив людей, перестав платити податки, взагалі закрився і, можливо, навіть вивів свої активи за кордон.

Це все робиться в цьому залі. Ви ввели 5 відсотків військового збору. Чи ви знаєте, що, за оцінками експертів, це мінус 10 відсотків для державного бюджету України? Хотіли зібрати 60 мільярдів гривень, ледь-ледь зібрали 10 мільярдів – 1,7 відсотка. Якщо поррахувати тінізацію та скорочення бізнесу, вийшло мінус 10. То це «класна» реформа. Така суперреформа, яка зменшує надходження до державного бюджету.

Іноді мені здається, що краще б узагалі нічого не голосувалося б ані в підвалі, ані поза підвалом. Точно краще було б для держави і для людей, тому що те, що приймається в цьому залі, шкодить людям.

Чи маємо ми підтримувати українського виробника? Маємо. Чи маємо ми займатися протекцією своїх ринків? Маємо, але не шкодячи населенню, яке вимушене замовляти ті самі посилки. Адже митниця заробляє, податкова заробляє, бізнес «кошмарять», вартість логістики – колосальна. Це хто наробив? Ви наробили. Хто повводив додаткові податки на пальне? Ви повводили. Сидіть

і можете хоч у стелю дивитися, але результат ми бачимо на табло заправок – 47 відсотків вартості ви забираєте до державного бюджету і забуваєте про це сказати людям.

Тож давайте приймати в цьому залі закони, які допомагатимуть людям, допомагатимуть бізнесу, допомагатимуть армії, а не робити все, щоб їм було важче жити в сьогоднішніх умовах. Для цього є росія, тому давайте не допомагати їй.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Олександровичу.

Далі виступить Микиша Дмитро Сергійович щодо одного з альтернативних законопроектів. Потім – знову Дмитро Олександрович, за ним – Кривошеєв, а після нього – Данило Олександрович.

Микиша. Будь ласка.

МИКИША Д.С., *член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 181, Харківська область, політична партія «Слуга народу»).* Друзі, замість того, щоб системно розв'язувати проблеми, парламент, як завжди, лише латає дірки. Це все одно, що білити стелю, коли тече дах. У цій ситуації це те саме.

У чому полягає найголовніша проблема? У державі немає грошей, у бюджеті – величезна діра, яку треба терміново чимось залатати. Це слово «терміново» вчоргове наштовхує і мене, і вас на запитання: до кого вони адресовані? До тих, хто формує і реалізує політику, – у цьому випадку до Кабінету Міністрів України та кожного профільного міністерства, яке має займатися своєю справою. Нагадаю, що ці рішення щодо посилок були погоджені Кабінетом Міністрів з нашими європейськими партнерами, щоб отримати черговий транш.

Друзі, вибачте, але що Європейський Союз насамперед вимагає від нас, хоча ми самі маємо це робити? Реформ, які приведуть, зокрема, до покращення економіки. Реформ, які має проводити кожне відповідне міністерство. Було підготовано цілий перелік законопроектів, їх там близько 30. Є такі, які погоджені з усіма фракціями і групами, а деякі викликають певне занепокоєння, але можна зробити так, щоб за них проголосували. Зрештою, що береться з цього переліку? Те, що викликає найбільше занепокоєння і може взагалі провалитися. Це чия робота? Кабінету Міністрів. То чому Верховна Рада має затикати дірки за тими людьми, які не хочуть працювати або працюють не на відповідному рівні?

Друзі, наш законопроект і мій особисто спрямований на те, щоб ми, якщо маємо щось зробити, то виконали це якісніше і знайшли компроміс. Тож прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Олександрович Разумков – щодо одного з альтернативних законопроектів. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Ви забули, що сьогодні 1 вересня? Наші діти пішли до шкіл, у яких не отримуватимуть знань. Не тому, що в нас немає вчителів, – у нас класні вчителі, яким треба поставити пам'ятник за те, що вони роблять за мізерну зарплату, яка передбачена цим бюджетом (незважаючи на те, що їм обіцяли три мінімалки, яких немає, – знову обманули). Не тому, що сьогодні школи працюють на межі можливостей, а тому що триває війна. Не лише тому, що ворог запускає свої ракети і «шахеди» по Києву та інших містах нашої держави. А тому, що немає достатньо ППО, тому, що не створені умови для навчання під землею, тому, що в тих нібито укриттях, які важко назвати укриттями, – у підвалах, нічого не зроблено для того, щоб українські діти здобували знання.

Я вам більше скажу: вони не зможуть вчитися й онлайн. Бо якщо через місяць-другий вороги вимкнуть світло, а вони намагаються це зробити, то не буде ні електрики, ні зв'язку, і наші діти не зможуть отримувати знання.

Чи, можливо, Міністерство освіти і науки разом з колишнім міністром Лісовим забезпечило кожного вчителя *EcoFlow*? Ні. *Starlink* видало? Теж ні. Нічого не зроблено для того, щоб нормально здобувати освіту.

Замість того, щоб тратити 40 мільярдів гривень на піар-проекти, забираючи їх з озброєння і витрачаючи на розповіді про те, як класно живеться в цій державі, треба було спрямувати ці кошти на підтримку шкіл і вишів, щоб наші діти не їхали за кордон, а навчалися тут і будували своє майбутнє.

Ми маємо зробити все, щоб у державу прийшов мир. Не буде миру – не буде майбутнього в наших дітей. Ми маємо це зрозуміти і все зробити для того, щоб він дійсно настав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кривошєєв – щодо останнього законопроекту. Потім – завершальний виступ.

КРИВОШЕЄВ І.С. Шановні колеги, ми зараз говоримо про наповнення державного бюджету, але давайте поглянемо на нього з іншого боку. Його лівова частка – це бюджет Міністерства оборони. Насправді на даний момент він більший за бюджет України в минулі роки. Це нормально, тому що ми захищаємося і хочемо вижити.

Так ось, колеги, якщо вирішити всі питання у Міністерстві оборони, я кажу навіть не про корупцію, а про безвідповідальне витрачання коштів, коли ми закуповуємо непотрібні снаряди або засоби, які не знадобляться в сучасній війні, то ми отримаємо від цих посилок копійки. Насправді це неважливо. Як я вже казав, це створить тиск приблизно у 20–30 відсотків для індустрії FPV та НРК, тому що дрібна електроніка для всього цього їде в цих посилках. Якщо ми це зробимо, ну, це, я не знаю, – ми просто стріляємо собі в ногу, відверто.

Давайте залишимо в спокої ці посилки, займемося кадровими питаннями, проблемами Міністерства оборони і будемо працювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тепер виступ від комітету. Данило Олександрович Гетманцев, 4 хвилини. Будь ласка.

Потім перейдемо до виступів: два – за, два – проти.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Я почну так, як ви любите, – з рішення комітету. Комітет рекомендував прийняти законопроекти № 15460 та [№ 15112-д](#) за основу та в цілому, якщо не буде заперечень у залі.

Тепер по суті законопроекту і тих рішень, які ми зараз приймаємо. Мені здається, варто врятувати зал від поринання в махровий популізм та байки і казки, які зараз лунають з цієї трибуни. Деякі промовці забувають про важливі речі, намагаючись одночасно підняти заробітні плати військовим і скасувати податки. Власне, цим вони поширюють той самий популізм, який на жаль, останнім часом дуже часто звучить з цієї трибуни, бо для когось уже почалися вибори.

Наголошую, що пільга, про яку йдеться, існує лише в Україні. Наша держава – єдина у світі, яка настільки зневажає власного товаровиробника, що пільгує китайського товаровиробника на шкоду вітчизняному.

Хочу нагадати всім присутнім у цьому залі фракціям і групам, що ви вже підтримали це рішення під час ратифікації меморандуму до кредитної угоди з Європейським Союзом, до якого воно включене.

Окремо зазначу, що це рішення жодним чином не стосується посилок від фізичних осіб, особистих відправлень на суму до 45 євро. І не треба тут брехати, бо ми не намагаємося обкласти податком ці посилки. Так само ми не скасовуємо будь-які пільги на товари військового призначення, передбачені чинним Податковим кодексом. Такими законами ми їх не чіпаємо і не будемо чіпати.

Треба сказати правду, що цей законопроект – на користь українському бізнесу. Бо в 2025 році через цю схему посилок на територію України ввезли товарів на 167 мільярдів гривень – без сплати ПДВ. Водночас вітчизняні товаровиробники перебувають у неконкурентних умовах. Вони мусять сплачувати податки, закривати робочі місця, затримувати зарплату та переміщувати свої потужності до Польщі. Переїхавши туди, підприємства отримають пільги, яких не мають в Україні.

Це, безперечно, вимога наших партнерів у межах меморандумів з Міжнародним валютним фондом та Єврокомісією щодо програми на суму понад 4 мільярди євро, і це додаткові надходження до державного бюджету на суму більше 33 мільярдів гривень. Хочу нагадати, шановні мої колеги, які так

прагнуть усе підвищити, скасувавши податки: за рахунок власних доходів ми фінансуємо лише третину наших видатків. Якби не допомога партнерів, яка фінансується за рахунок, зокрема, і податку на посилки, який сплачують їхні громадяни, але якого в нас немає, то незрозуміло, що було б з нашою країною. Була б катастрофа. Тож упереджуючи цю катастрофу, я прошу підтримати ці законопроекти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тепер переходимо до обговорення. Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ковальчук, фракція «Слуга народу», передає слово Гетманцеву Данилу Олександровичу. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Нагадаю ще раз, що цей законопроект безпосередньо пов'язаний з нашими зобов'язаннями перед країнами, які сьогодні фактично фінансують видатки нашого бюджету на дві третини. Без цих коштів на нас чекає фінансова катастрофа. Я хочу назвати речі своїми іменами: не будуть своєчасно виплачуватися ані пенсії, ані заробітні плати вчителів і медиків, ані навіть заробітні плати військових. Звертаю вашу увагу: цей законопроект покликаний усунути дискримінацію вітчизняного бізнесу, який потерпає від ракетних обстрілів, зазнає мільярдних збитків, яких не мають ані *AliExpress*, ані *Temu*, ані інші китайський маркетплейси, які розташовують свої склади за кордоном.

Сімдесят чотири відсотки всіх посилок – з Китаю, тож саме китайський товаровиробник отримує більшу частину цієї пільги. Але це ще не все. Ця пільга приховує схему ухилення від оподаткування: подрібнюючи відправлення, так званий бізнес отримує неправомірну перевагу у звільненні від ПДВ. Посилки спрямовують на різних людей, які навіть не знають про це або взагалі не існують. Наприклад, у Харкові та Полтаві митна служба виявила подрібнення поставок на мільйони доларів саме за такою схемою для уникнення сплати ПДВ.

Будь ласка, підтримайте цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович, фракція «Голос». Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Я вважаю, це феєрично: другий рік поспіль запускати «Національний

кешбек» і розповідати, що потрібно підтримати національного виробника. Давайте будемо чесними, цей законопроект приймається начебто для того, щоб залучити кошти до державного бюджету. Скільки? Вісім мільярдів. Не повірите, саме таку суму ми як держава витратили на «Національний кешбек». Якось не спрацювало, але цю популістичну програму ніхто не скасовує.

Вісім мільярдів – це втричі менше, ніж у вас крадуть на нелегальному ринку цигарок, і ніхто з ним не бореться.

Вісім мільярдів – дорівнюють втратам бюджету від нелегального алкоголю та палива. Щось і там нестримних реформ ми не бачимо.

Вісім мільярдів – це у п'ять разів менше, ніж ви витратили на популістичні програми підтримки рейтингу Президента під назвою «тисяча від Зеленського». І щось ніхто не виходив, не говорив, що у нас проблема з державним бюджетом. Де ж ці заклики?

Вісім мільярдів – це кошти, які можна було б збільшити вдсятеро, якби прийняли антикорупційні законопроекти. Не за рахунок платників податків України, а за рахунок європейських платників податків, які готові вам уже гроші давати за те, аби ви тільки боролися з корупцією. Але щось ми не бачимо цих законів.

Тому, шановні колеги, коли ви тут виходите і розповідаєте, що без оподаткування посилок зупиниться бюджет, давайте перейдемо до цифр. Є тисяча п'ятсот варіантів, як знайти ці гроші. Просто вони передбачають, що хтось в Офісі Президента не отримає свій мішечок із кешем. Саме тому єдиний варіант, до якого ви дійшли під час цих «чудових» перемовин, – це оподаткувати простого українця, особливо зараз, коли в нас розбиті всі логістичні центри.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок Сергій Миколайович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Сергій Владиславович Соболев озвучить позицію фракції «Батьківщина».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Сергію Владиславовичу.

СОБОЛЕВ С.В. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, передусім я звертаюся до міністра фінансів і голови профільного комітету. А куди ми вносимо зміни? До чинного Митного кодексу з 1 січня 2027 року, але 19 серпня ми прийняли в першому читанні законопроект щодо його скасування і введення нового – теж з 1 січня. То куди ми вносимо зміни, розберіться. Це перше.

Друге. Це вимога для нашого вступу до Європейського Союзу. Чудово, але є проєкт Кривошеєва: ця норма має почати діяти з моменту набуття членства

в ЄС. Бо зараз це якось дивно звучить. У межах країн Європейського Союзу існує єдиний митний простір, до якого доєднані такі країни як Швейцарія, Ісландія (до речі, як з'ясувалося, вона на референдумі не підтримала подальшу програму співпраці). Ці країни в межах Митного союзу не оподатковуються, а нам починають розказувати, що ми повинні сплачувати податки ще до вступу в Європейський Союз. То розберіться з цим.

Третє. Як митниця може виступати податковим агентом, згідно з яким законом? З цим також розберіться,

Четверте. Ви хочете боротися з порушеннями? Стверджуєте, що зі 167 мільярдів гривень, які витікають, ми отримаємо 8 мільярдів доходу за рахунок цієї норми? Ну, ми розуміємо, що взагалі обговорюємо? То ми боремося з порушниками чи з мільйонами наших громадян, які живуть і тут, і там – у країнах, які нас прийняли?

Тож наша фракція за таке не голосуватиме.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Ніно Петрівно.

Запрошую народних депутатів підготуватися до волевиявлення щодо цього законопроекту.

ЮЖАНІНА Н.П. Як бачите, позиції учасників обговорення – як народних депутатів, так і членів робочих груп у комітеті – розділилися. Виходить так, що і міністр фінансів, і інші чують лише думку тих, хто виступає за скасування пільг. На жаль, ми з вами – єдині, хто має представляти інтереси народу та дослухатися до питань, які щойно пролунали.

Абсолютно очевидно, що меморандум з Європейським Союзом містить зобов'язання для Верховної Ради прийняти закон щодо скасування звільнення від оподаткування міжнародних посилок. Проте там чітко чорним по білому вказано: за винятком товарів, призначених для цілей безпеки і оборони.

Тільки-но колега розповів, скільки дрібних деталей надходить у посилках для збирання необхідної техніки, зокрема FPV-дронів. Тож ви розумієте, скільки наші військові зараз докуповують одягу та іншого спорядження, щоб можна було виконувати бойові завдання. Чому ми зараз вносимо на розгляд недопрацьований проєкт закону? Адже, по-перше, зараз ідеться навіть не про те, скасовувати чи не скасовувати пільгу, – система технічно не готова до контролю і проведення всіх процедур. По-друге, у меморандумі та зобов'язаннях не вказано дату набрання чинності цією нормою. Можливо, це справді варто

зробити після закінчення воєнного стану. Можливо, ми можемо зараз диференціювати підхід, тому що 86 відсотків із 75 мільйонів посилок мають вартість до 50 євро. Уявляєте, що люди купують? Зазвичай це дрібні товари, без яких вони не уявляють свого подальшого існування.

Тож насправді законопроект треба доопрацьовувати, обговорити поступовий перехід до оподаткування та чітко виписати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення проекту закону. Переходимо до ухвалення рішень. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування. Я почергово ставитиму на голосування ці два законопроекти. Шановні колеги, у вас була можливість послухати всі сторони. Думаю, ви також чули позицію Прем'єр-міністра України щодо необхідності тих чи інших рішень. Я дуже сподіваюся на усвідомлене голосування сьогодні в цьому залі.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо особливостей здійснення митних формальностей щодо товарів, які переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях» ([№ 15460](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 194.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення цього проекту закону на повторне перше читання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 216.

Рішення не прийнято.

Шановні народні депутати, давайте проголосуємо наступну пропозицію – про повернення суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Шановні колеги, будь ласка, давайте не будемо гратися з незрозумілими рішеннями. Нехай вони доопрацюють з урахуванням того, що сказали, щоб не втратити цей законопроект, який має високу вартість для української економіки. Ще раз закликаю вас до максимальної державницької свідомості.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення цього проекту закону суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Шановні колеги, рухаємося далі.

Ми маємо прийняти рішення і щодо другого проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування операцій електронної торгівлі податком на додану вартість» ([№ 15112-д](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття його за основу. Прошу голосувати.

«За» – 198.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію... *(Шум у залі)*.

Що у вас з процедури? Ми далі маємо ще два рази поставити на голосування.

Герасимов, тільки з процедури. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Руслане Олексійовичу, ось ми щойно з другого голосування збиралися підтримати цей законопроект, але міністр покинув зал засідань Верховної Ради. Йому це не потрібно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це було з процедури? Якщо можна, потім скажете, де це передбачено в Регламенті.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення цього законопроекту на повторне перше читання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 210.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення законопроекту № 15112-д суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 220.

Рішення не прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка, щоб було видно. Усе зрозуміло. Ідемо далі.

Шановні народні депутати, Верховна Рада України відповідно до пункту 4⁴ розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про Рахункову палату», статті 208² Регламенту Верховної Ради України... *(Шум у залі)*.

Перепрошую, я пропустив альтернативні законопроекти, щодо яких ми маємо проголосувати.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування операцій електронної торгівлі податком на додану вартість» ([№ 15112-1](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 160.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення його на повторне перше читання. Прошу голосувати.

«За» – 135.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення законопроекту № 15112-1 суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу голосувати.

«За» – 141.

Рішення не прийнято.

Наступний проєкт Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо гармонізації національного податкового законодавства в частині оподаткування податком на додану вартість з правом Європейського Союзу» ([№ 15112-2](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття цього законопроекту за основу. Прошу голосувати.

«За» – 117.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення законопроекту № 15112-2 на повторне перше читання. Прошу голосувати.

«За» – 126.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення законопроекту суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу голосувати.

«За» – 117.

Рішення не прийнято.

Наступний проєкт Закону «Про внесення змін до підрозділу 10 розділу XX Податкового кодексу України щодо сталості податкового законодавства з метою підтримки вітчизняного підприємництва» ([№ 15112-3](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття його за основу. Прошу голосувати.

«За» – 120.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення законопроекту № 15112-3 на повторне перше читання. Прошу голосувати.

«За» – 114.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення законопроекту суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу голосувати.

«За» – 113.

Рішення не прийнято.

Наступний проєкт Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження збалансованого податкового навантаження для усунення кризових явищ в економіці» ([№ 15112-4](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття його за основу.

«За» – 103.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення законопроекту № 15112-4 на повторне перше читання. Прошу голосувати.

«За» – 104.

Рішення не прийнято (*Шум у залі*).

Ми повинні прийняти рішення щодо всіх законопроектів. Вони не можуть залишитися завислими.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення проекту № 15112-4 суб'єкту права законодавчої ініціативи доопрацювання. Прошу голосувати.

«За» – 106.

Рішення не прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо запровадження збалансованого податкового навантаження для усунення кризових явищ в економіці» ([№ 15112-5](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття законопроекту за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 101.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення законопроекту № 15112-5 на повторне перше читання. Прошу голосувати.

«За» – 102.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення законопроекту № 15112-5 суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу голосувати.

«За» – 91.

Рішення не прийнято.

Завершальний проект Закону «Про внесення змін до підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо адаптації податкової системи до викликів воєнного стану з метою збереження та відновлення потенціалу вітчизняного підприємництва» ([№ 15112-6](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття його за основу. Прошу голосувати.

«За» – 94.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення законопроекту № 15112-6 на повторне перше читання. Прошу голосувати.

«За» – 90.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення законопроекту № 15112-6 суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу голосувати.

«За» – 89.

Рішення не прийнято.

Законопроекти відхилено.

Шановні колеги, на жаль... Мені соромно, скажу чесно.
Ідемо далі.

Наступне питання – проєкт Постанови Верховної Ради України «Про утворення дорадчої групи експертів для здійснення попереднього відбору кандидатів на посади членів Рахункової палати» ([№ 14012](#)).

Верховна Рада України відповідно до пункту 4⁴ розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про Рахункову палату», статті 208² Регламенту Верховної Ради України утворює дорадчу групу експертів у складі шести осіб для здійснення попереднього відбору кандидатів на посади членів Рахункової палати: трьох осіб, визначених на підставі пропозицій міжнародних та іноземних організацій; трьох осіб, визначених на підставі пропозицій депутатських фракцій та депутатських груп за підсумками рейтингового голосування.

Комітет з питань бюджету здійснив повторні заходи щодо утворення дорадчої групи експертів та розглянув зазначене питання на своєму засіданні. Як наслідок у Верховній Раді України зареєстровано проєкт Постанови «Про утворення дорадчої групи експертів для здійснення попереднього відбору кандидатів на посади членів Рахункової палати» ([№ 14012](#)). Відповідні матеріали вам надано.

Згідно з частиною четвертою статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання включається до порядку денного сесії позачергово без голосування.

Відповідно до рішення головного комітету та рішення Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп пропонується розглянути це питання за такою процедурою: доповідь від головного комітету – до 3 хвилин; виступи представників депутатських фракцій і груп – до 16 хвилин (2 хвилини на виступ); проведення рейтингового голосування стосовно осіб, визначених на підставі пропозицій депутатських фракцій і депутатських груп, по кожному кандидату окремо; визначення за підсумками рейтингового голосування трьох кандидатур, які набрали найбільшу кількість голосів; прийняття рішення щодо утворення дорадчої групи експертів, орієнтовно – до 25 хвилин.

Шановні колеги, немає заперечень? Немає. Тоді йдемо далі.

Переходимо до розгляду питання.

До слова для доповіді запрошується заступник голови Комітету з питань бюджету, голова підкомітету з питань державного фінансового контролю та діяльності Рахункової палати Ігор Федорович Молоток, до 3 хвилин.

Ігорю Федоровичу, будь ласка.

МОЛОТОК І.Ф., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 160, Сумська область,

самовисуванець). Шановний Руслане Олексійовичу, шановні народні депутати, колеги! Верховною Радою 19 серпня 2025 року розглядалося питання про утворення дорадчої групи експертів для здійснення попереднього відбору кандидатів на посади членів Рахункової палати. Однак за результатами голосування не було прийняте відповідне рішення. Тому згідно з пунктом 3 частини третьої статті 208² Регламенту Верховної Ради здійснюються повторні заходи щодо утворення дорадчої групи експертів відповідно до процедури, визначеної цією частиною статті.

Керуючись такою нормою, на звернення комітету повторно надійшли пропозиції від фракції «Слуга народу», фракції «Європейська солідарність» і груп «Довіра» та «Партія «За майбутнє» стосовно п'яти кандидатур до складу дорадчої групи експертів, з яких Верховна Рада рейтинговим голосуванням має визначити три особи.

Інформація щодо інших трьох осіб до складу дорадчої групи експертів, визначених за пропозицією міжнародних та іноземних організацій, надійшла від Кабінету Міністрів раніше, під час проведення попередніх заходів з утворення такої групи.

За підсумками розгляду даного питання Комітет з питань бюджету ухвалив таке рішення. Подати на розгляд Верховної Ради України отримані кандидатури до складу дорадчої групи експертів, а саме: три кандидатури, визначенні на підставі пропозицій міжнародних та іноземних організацій, – Лі Саммерфілд, Ігорс Лудборжс, Паскаль Муньє; п'ять кандидатур, запропонованих депутатськими фракціями і групами, – Бойко Олександр Васильович, Кушнірук Борис Борисович, Ловінська Людмила Геннадіївна, Масляк Мирослава Ігорівна та Рожко Олександр Дмитрович. Рекомендувати Верховній Раді прийняти підготовлений комітетом проєкт постанови № 14012 про утворення дорадчої групи експертів з урахуванням підсумків рейтингового голосування і необхідних техніко-юридичних правок. Рішення комітету з детальною інформацією з даного питання надано народним депутатам.

Слід також звернути увагу, що у тижневий строк з дня утворення дорадчої групи експертів на сайті Верховної Ради буде оприлюднено оголошення про умови проведення конкурсу, після чого протягом 30 днів кандидати на посади членів Рахункової палати зможуть подати до Комітету з питань бюджету документи, які будуть передані до робочої групи експертів для здійснення попереднього відбору кандидатів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп. Нагадую, що відводиться 2 хвилини на виступ, тобто до 16 хвилин.

Слинько Дмитро Михайлович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

СЛИНЬКО Д.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Роксолані Підласій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Роксолано Андріївно.

Прошу народних депутатів займати свої місця, тому що ми, я так бачу, розглянемо це питання швидше, ніж планувалося.

ПІДЛАСА Р.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, добрий день! Сьогодні ми нарешті розглядаємо проєкт Постанови «Про утворення дорадчої групи експертів для відбору кандидатів на посади членів Рахункової палати» (№ 14012). До цієї дорадчої групи експертів входять три представники парламенту, тобто української сторони, і три представники міжнародних партнерів, яких надали нам Європейський Союз та Велика Британія.

У разі прийняття цього проєкту постанови сьогодні (нагадаю, що для цього потрібно 226 голосів «за»), дорадча група експертів зможе розпочати свою роботу. Вона проведе тестування кандидатів та співбесіди з усіма, хто бажає обійняти вакантні позиції у Рахунковій палаті, і запропонує Верховній Раді не менше, ніж дві кандидатури на кожну з шести наразі вакантних позицій у Рахунковій палаті. Верховна Рада після цього зможе визначитися, кого з попередньо відібраних кандидатів ми хотіли б бачити в найвищому аудиторському органі країни, який діє від імені Верховної Ради України.

Тож прошу врахувати цю процедуру під час голосування, а також те, що утворення цієї дорадчої групи є одним із зобов'язань, які Україна взяла на себе перед міжнародними партнерами для отримання міжнародної фінансової допомоги, а саме другого траншу макрофінансової допомоги від ЄС у сумі 4,2 мільярда доларів США.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ар'єв передає слово Гончаренку Олексію Олексійовичу. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Шановні колеги! Не про те говоримо, з усією повагою до всіх цих тем. Сьогодні одна головна тема – українське небо, і це відчувають усі: Харків, Запоріжжя, Суми, Одеса, куди вчора вперше прилетіли КАБи, Київ, який страждає кожного дня і кожної ночі. Про це маємо говорити.

Тут уже вирішують, як Верховна Рада піде працювати в підвал. Ми маємо вирішити не своє питання, а для всієї країни, як уся країна працюватиме, як діти

будуть у школах, як лікарі будуть у лікарнях, як працюватиме економіка. Верховна Рада – це одна організація одного великого міста Києва. Як жити всій країні, усім великим містам і Києву? Ми маємо це вирішити – і нічого не вирішуємо.

Найперше питання – ППО. Небо закривають не ракети, небо закривають люди. У 2024 році я з цієї трибуни криком кричав: «Що ви робите?!» – коли забирали найкращих людей з Повітряних сил та ППО і перекидали в піхоту. От що було. Сьогодні потрібно повертати цих найкращих людей у ППО, потрібні контракти, мотивація. У цій так званій реформі колишнього міністра оборони для ППО ані контрактів на пів року, ані збільшення зарплат – нічого. Ми все відкладали, знаєте, ППО на потім. «Потім» уже прилетіло і прилітає кожен день!

Сьогодні мають бути рішення про пріоритет у комплектації ППО, про мотивацію, щоб туди пішли молоді, бо там сьогодні потрібні дронщики – молоді люди. Не обмежено придатні 50 плюс, а молоді люди з відповідними моторними навичками, які захищатимуть і триматимуть над нами небо. Бо без цього в жодному підвалі ніхто не сховається!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці Приходько Наталії Ігорівні, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

Шановні колеги, перед тим, як колеги виступлять, я прошу народних депутатів зайняти свої місця. Після цього ми будемо проводити рейтингове голосування, а потім приймати рішення. Будь ласка, займіть свої місця.

БУРМІЧ А.П., *член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні колеги! Я хочу вам нагадати, що Рахункова палата – це орган контролю Верховної Ради, єдиною метою якого є контроль за цільовим використанням бюджету, який ми тут приймаємо. Попереднім законом про реформування Рахункової палати ми фактично спотворили її завдання і роботу, навішали на неї функціоналку перевіряти місцеві бюджети. До чого тут місцеві бюджети? Чи перевірку державних підприємств. До чого це все? А такою постановою ми хочемо остаточно зруйнувати Рахункову палату як контролюючий орган Верховної Ради. За цими пропозиціями нею розпоряджатимуться іноземці. До чого вони тут? Ми повинні контролювати цільове використання нашого бюджету, щоб не розкрадали і не було навколо цього корупції.

Тож група «Відновлення України» не братиме участі в остаточному руйнуванні єдиного контролюючого органу Верховної Ради, тому що прийняття такого рішення – це разове, точкове використання не нами, не Верховною Радою, а іноземцями цього важливого для нас органу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роксолано Андріївно, якщо можна, озвучте позицію комітету.

Поки Роксолана Андріївна підіб'є підсумок від комітету, я прошу народних депутатів зайняти свої місця. Ми зараз готуємося до рейтингового голосування.

Роксолано Андріївно, до 2 хвилин. Будь ласка.

ПІДЛАСА Р.А. Шановні колеги, я хочу звернути вашу увагу, що Рахункова палата майже два з половиною роки працює в обмеженому складі: шість із одинадцяти посад залишаються вакантними. Нам необхідно їх заповнити, щоб Рахункова палата могла якісніше проводити аудити та в повному обсязі виконувати функції, покладені на неї Конституцією України.

Хочу нагадати, що в 2024 році ми прийняли новий Закон «Про Рахункову палату», який розширив її повноваження і створив ось цю нову процедуру відбору нових членів (*Шум у залі*).

Зараз утворення дорадчої групи експертів, як я вже сказала, – це умова надання макрофінансової допомоги Європейського Союзу. А призначення відібраних членів Рахункової палати, що ми будемо робити пізніше, після того, як дорадча група експертів виконає свою роботу, – це структурний «маяк» Міжнародного валютного фонду.

Тож прошу вас підтримати цей проект закону. Водночас звертаюся до всіх, хто може зараз дивитися нас онлайн, і запрошую взяти участь у відкритому і незалежному конкурсі на зайняття посад у Рахунковій палаті. Нагадаю, що документи можна буде подавати протягом 30 днів після голосування Верховної Ради, яке, сподіваюся, сьогодні відбудеться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, обговорення питання завершено. Переходимо до прийняття рішення.

Відповідно положень статті 208² Регламенту Верховної Ради України, підпункту 1 пункту 4⁴ Розділу VII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про Рахункову палату» нам необхідно провести рейтингове голосування стосовно кожного кандидата, визначеного на підставі пропозицій депутатських фракцій і груп.

Переходимо до рейтингового голосування за абеткою, в алфавітному порядку, стосовно кожного кандидата окремо. Я називатиму прізвище, ім'я, по батькові кандидата на посаду, а ви, будь ласка, визначайтеся щодо його підтримки. Після рейтингового голосування перейдемо до прийняття рішення.

Отже, на рейтингове голосування ставиться кандидатура Бойка Олександра Васильовича. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 170.

Далі. На рейтингове голосування ставиться кандидатура Кушнірука Бориса Борисовича. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 83.

На рейтингове голосування ставиться кандидатура Ловінської Людмили Геннадіївни. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 78.

На рейтингове голосування ставиться кандидатура Масляк Мирослави Ігорівни. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 182.

На рейтингове голосування ставиться кандидатура Рожка Олександра Дмитровича. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 155.

Рейтингове голосування завершено.

Шановні колеги, прошу зайняти ваші місця. За результатами рейтингового голосування найбільшу кількість голосів отримали такі кандидати: Масляк Мирослава Ігорівна – 182, Бойко Олександр Васильович – 170, Рожко Олександр Дмитрович – 155.

Переходимо до остаточного голосування. Відповідно до пункту 4⁴ розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про Рахункову палату», статті 208² Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Постанови «Про утворення дорадчої групи експертів для здійснення попереднього відбору кандидатів на посади членів Рахункової палати» ([№ 14012](#)) у цілому з урахуванням підсумків рейтингового голосування та з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати. Для прийняття рішення потрібно 226 голосів. Прошу підтримати, шановні колеги.

«За» – 192.

Рішення не прийнято.

Відповідно до пункту 3 частини третьої статті 208² Регламенту Верховної Ради України я прошу Комітет з питань бюджету здійснити повторні заходи щодо утворення дорадчої групи експертів відповідно до встановленої законодавчої процедури.

Дякую, шановні колеги. Ще раз прикро.

Рухаємося далі.

Наступний проєкт Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення функціонування індустриальних парків» ([№ 12117](#)). Це друге читання.

Ми домовилися таким чином: виступ Южаніної Ніни Петрівни – 3 хвилини, виступ від фракції «Батьківщина» – до 5 хвилин, і перейдемо до голосування. Шановні колеги, є потенціал через 7 хвилин перейти до голосування.

Хочу нагадати, що це питання теж стосується програми *Ukraine Facility*.
Будь ласка, Ніно Петрівно, вам слово – до 3 хвилин.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, я навіть не уявляла, що тема внесення змін у роботу індустріальних парків настільки актуальна в цьому скликанні. Проте ситуація навколо бізнесу значно змінилася порівняно навіть з минулим місяцем. Якщо раніше ми говорили, що індустріальні парки – це бізнес на спеціальних територіях, які внесені до реєстру й мають відповідні пільги та зобов'язання, то сьогодні, погодьтеся, серед вас і представників бізнесу немає тих, хто не підтримував би реальну допомогу постраждалим, особливо великим компаніям, які втратили логістичні центри і склади із запасами товарів.

Тому я розраховувала, що обговорення з бізнесом та наради з міністром економіки, з Прем'єр-міністром приведуть до того, що ми побачимо в цьому проекті закону норми щодо підтримки тих, хто постраждав. Звісно, цього немає, тому що хтось переживає, чи дозволить МВФ зробити поблажки чи поступки (як вони це називають) бізнесу, який зазнав втрат.

Шановні переговорюючі, які наразі ведуть перемовини з МВФ, покажіть їм, як минає кожен день для економіки в Україні, – реально, на прикладах усіх міст, які страждають від ракетних ударів і реактивних «шахедів». Покажіть, скільки ми втрачаємо щодня. Ви самі володієте цифрами щодо наших очікувань на другу половину 2026 року. Тобто розумієте, які страшенні збитки матиме врешті-решт державний бюджет через недоотримання податків і зборів. При цьому ви, на жаль, і далі не хочете вносити необхідні зміни для підтримки бізнесу вже сьогодні.

Насправді головним привілеєм в індустріальних парках є пільга щодо звільнення від сплати податку на прибуток на 10 років. Скажіть, будь ласка, чому в цьому законопроекті ми не можемо запропонувати постраждалому бізнесу таку пільгу хоча б на період його відновлення?

Я розумію, що до проекту закону внесли зміни, які не стосуються профільного питання, яке ми обговорюємо, і вони необхідні для виконання умов МФВ. Однак більше так не робіть. Коли ви через статтю 116 Регламенту Верховної Ради України вносите до законопроектів норми, які неоднозначно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дмитро Олександрович Разумков – 3 хвилини, і Цимбалюк від фракції «Батьківщина» – 5 хвилин.

Шановні колеги, після цього будемо голосувати. Прошу народних депутатів зайти до залу.

РАЗУМКОВ Д.О. «Класний» порядок денний. Добре, що провалюється. Тут з цієї трибуни, цитуючи класика, скиглили, що бюджету немає, – ти диви – лише 30 відсотків закривають. Так ви ж за це голосували. Один податки збирає, інші стояли на цій трибуні і розповідали, що немає грошей. Ви прийняли

бюджет, в якому дірка майже 2 трильйони. Не дефіцит – дірка, за яку ви проголосували, розуміючи, що вона є, – 2 трильйони. Зараз ви цю дірку намагаєтеся натягнути на український бізнес та громадян України, говорячи, що це їх проблеми, що вони мають закрити це зі своїх кишень.

Зачекайте, а хто поніс за це відповідальність? Хто формував бюджет? Де міністр фінансів? Немає. Хто за це голосував? Колеги, підніміть руки, хто проголосував за бюджет на 2026 рік, щоб усі люди зрозуміли і пригадали. Ви ж за це голосували. Я розумію, що вас ввели в оману. Але тоді запитайте себе: навіщо ви далі за це голосуєте? Кожен раз вам одягають це на голову, кожен раз потім вас обливають лайном і розповідають, що це депутати такі. Це ж не депутати: вам принесли – ви за це проголосували.

Якщо вам подобаються ці процедури, таке «спа» – о'кей, а якщо ні, то давайте вже працювати над бюджетом, формувати його й нормально голосувати за те, що допомагатиме українському бізнесу, який наповнює державний бюджет.

Можна багато розповідати про третину. Так я хотів би вам нагадати, що на початку цього року ми взагалі нічого не отримали від партнерів з 90 мільярдів євро, які мали нам надійти. Хто за це платив? Платив бізнес, платили люди своїми податками. Станом на сьогодні з 50 мільярдів євро, які ми мали отримати в цьому році, ми одержали 13 чи 17 мільярдів, нехай мене виправлять з профільного комітету. Так минуло вже три чверті цього року! Що далі? Ви й далі намагаєтесь натягнути цю сову на глобус? Так воно не працюватиме. Нехай кожен несе відповідальність. Розповідали, що бюджет готовий? Готовий. Якщо бюджет не виконується, будь ласка, пишіть заяву – і вільні, йдіть займатися чимось іншим.

Багато хто в цьому залі прийшов з бізнесу. Якби у вас були такі бухгалтери, що ви їм сказали б? Ви їх звільнили б на другий день. Правильно? Якби бюджет був би таким чином намальований. Намальований, він не порохований. Зараз ви знову намагаєтеся перекласти відповідальність на український бізнес, який і так сьогодні ледь виживає, на простих людей, які й так ледь живуть без світла, без опалення в багатьох регіонах і під постійними обстрілами.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк – до 5 хвилин.

Після цього перейдемо до голосування. Прошу народних депутатів підготуватися.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Питання до уряду: де логіка? Коли обговорювали попередній законопроект щодо оподаткування посилок, ви наголошували, що в кінцевому підсумку це відіб'ється на споживачу, бо немає

грошей у бюджеті, про дірки розповідали. А в цьому законопроекті пропонуєте податкові та митні пільги для індустріальних парків. Та де ж тоді шукати гроші? Чи в цьому законопроекті пропонується варіант, як підтримати малий, середній чи, можливо, великий бізнес, який сьогодні ледь виживає?

Прем'єр-міністр тішиться, що провів зустріч з представниками великого бізнесу щодо проблем знищення приміщень, під час якої їм нібито запропонували знайти інші варіанти. Можливо, десь хтось знайшов, але наскільки я знаю, насправді бізнес залишається сам на сам зі своїми проблемами. А бізнес – це податки, робочі місця та надання послуг. Сьогодні саме торгівля і сфера послуг становлять більше 70 відсотків усього бізнесу. Що ж зробив уряд? Чи зустрівся він хоча б з представниками тих сфер, які ворог знищує на сході та в центрі нашої держави? Чи запропонували інші варіанти тим людям, які втрачають роботу? Чи уряд пропонує щось, крім центру зайнятості, як їх захистити? Ось у чому найбільша проблема сьогодні.

Тож ми нарешті чекаємо, що уряд запропонує програму дій, де на першому місці буде питання, як захистити населення і бізнес від ракет і «шахедів» російської федерації. Бо попереднє керівництво Міністерства оборони нам уже розповідало, що небо майже закрите. Ким і від кого? Це перше.

Друге. Як нарешті забезпечити підготовку до зими? Ми очікуємо від уряду конкретних рішень, а не лише перекладання всієї відповідальності на органи місцевого самоврядування, а також підтримки людей, які виживають. Чи уряд запропонував дієві кроки щодо продовольчої безпеки, наприклад, як викупити зерно у селян, які його виростили і не знають, де продати, щоб вони мали обігові кошти для посіву озимини? Уряд думає про це чи це проблема селян, фермерів і представників аграрного бізнесу?

Цей законопроект не розв'яже проблеми захисту бізнесу. Це такий собі проєкт, як «інвестиційні няні», про який багато говорили, а сьогодні «няні» залишилися, а де ті, хто обіцяв захищати бізнес, велике питання.

Фракція «Батьківщина» за цей законопроект у такому вигляді не голосуватиме, хоча ми категорично виступаємо за підтримку бізнесу і всіх тих, хто створює робочі місця.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Враховуючи важливість цього проєкту закону, я все-таки, керуючись статтею 28 Регламенту, оголошу спочатку сигнальне голосування за цей проєкт закону. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Шановні колеги, ставлю на сигнальне голосування проєкт закону [№ 12117](#). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 209.

Шановні колеги, мені дуже соромно за сьогоднішній робочий день. Я перепрошую перед усіма громадянами України.

Шановні колеги, оголошую перерву в нашому пленарному засіданні.

Слава Україні!